

[Jørgen Winther]

lerede fremlagt i det sydafrikanske parlament, og der er ingen tvivl om, at de sidste lovforslag bliver fremlagt meget snart. Der er heller ingen tvivl om, at lovforslaget til apartheidens afskaffelse vil blive vedtaget med et stort flertal i det sydafrikanske parlament, og det tror jeg egentlig også Socialdemokraterne vil mene ved nærmere eftertanke.

Venstre mener derfor, at vi allerede nu kan afskaffe nogle af sanktionerne. Venstre mener, at danske firmaer igen skal have lov til at foretage investeringer i Sydafrika. Venstre er derfor klar til at ophæve investeringsforbudet. Det kan også nævnes, at EF allerede har hævet sit investeringsforbud. Venstre mener også, at Danmark i den allernærmeste fremtid kan afskaffe handelsrestriktionerne, så danske firmaer atter får lov til at handle med Sydafrika.

I Venstre mener vi, at det er vigtigt at støtte både de Klerks og Nelson Mandelas forhandlingsvilje. Vi ved også, at apartheid ikke lige kan afskaffes fra den ene dag til den anden. For at sige det med Piet Heins ord: Ting tar tid. Og selvfølgelig tager det også lang tid at afskaffe apartheid.

Hvad angår sanktionerne, synes jeg, at vi skal tænke på, at det har været godt, vi har haft dem med henblik på at få afskaffet apartheid, men sanktionerne har også mange uheldige virkninger. Jeg mener, at der er fem store ulemper ved økonomiske sanktioner. For det første er sanktionerne medvirkende til at fastholde den økonomiske krise i Sydafrika, og den økonomiske krise rammer jo især den sorte befolkning. For det andet er de økonomiske sanktioner medvirkende til fastholde en høj arbejdsløshed, især blandt de sorte. For det tredje er de økonomiske sanktioner medvirkende til at fastholde en meget dårlig sundhedstilstand i Sydafrika. Det har især gjort stort indtryk på mig, at spædbørnsdødeligheden er så høj. Hele 26 pct. af sorte børn i Soweto dør, inden de fylder et år. Jeg er overbevist om, at en bedre økonomi i Sydafrika også vil give bedre muligheder for at bekæmpe de mange sygdomme blandt børnene. For det fjerde opfattes den udtalte fattigdom af mange som medvirkende årsag til, at vold opstår mellem de sorte sydafrikanere indbyrdes. Derfor kan man nok heller ikke helt udelukke, at jo længere handelsboycotten varer, jo større risiko vil der måske være for, at der på et eller andet tidspunkt udbræder en re-

gulær borgerkrig i Sydafrika. For det femte vil jeg lige kort nævne, at boycotten også har skadelige virkninger på arbejdspladserne i Danmark. Jeg er helt overbevist om, at hvis vi ophæver boycotten, vil der blive betydelig flere arbejdspladser i Danmark, og dansk erhvervsliv regner med, at det drejer sig om en eksportværdi på omkring 1-1,5 mia. kr. på årsbasis.

Det sidste, jeg vil nævne, er, at der først og fremmest er to årsager til den sociale nød i Sydafrika: sanktionerne og apartheid. Nu er Sydafrika i fuld gang med at afskaffe apartheid, og i Vesteuropa er vi klar til at afskaffe de økonomiske sanktioner, så jeg mener bestemt, der er håb om en lys fremtid for Sydafrika.

Til allersidst vil jeg spørge, hvorfor Socialdemokraterne altid nævner Nelson Mandela og ikke Buthelezi. Jeg helt enig med Centrum-Demokraterne i, at Buthelezi faktisk repræsenterer ca. 1,5 mio. mennesker, der er organiseret, mens Nelson Mandela kun repræsenterer omkring 150.000 – 200.000 mennesker. Jeg kan ikke forstå, hvorfor man altid nævner Nelson Mandela, men jeg håber, jeg kan få en forklaring på, hvorfor det er så væsentligt. Selvfølgelig skal vi også lytte til ham, men ikke kun til ham.

(Kort bemærkning).

Pernille Forchhammer (S):

Jeg var glad for, at et meget vigtigt element i hr. Jørgen Winthers tale gik ud på, at en ændring af forfatningen var en forudsætning for, at apartheid blev afskaffet i Sydafrika. Hr. Jørgen Winther nævnte også, at afskaffelsen af apartheid var en forudsætning for afskaffelse af sanktionerne. Jeg vil derfor gerne spørge både hr. Jørgen Winther og fru Agnete Laustsen, om et samfund, som opretholder to uddannelsessystemer – ét for sorte, ét for hvide – er et samfund uden apartheid. Jeg vil gerne spørge, om et samfund med de sikkerhedslove, som fortsat gælder i Sydafrika, er et samfund uden apartheid. Jeg vil gerne spørge, om et samfund, hvor sorte og hvide ikke har valget på lige fod, er et samfund uden apartheid. Og jeg vil gerne spørge, om et samfund med den personregistrering og de personregistreringslove, som fortsat gælder i Sydafrika, er et samfund uden apartheid.

Så vil jeg også gerne spørge, om hr. Jørgen Winther og fru Agnete Laustsen har den opfattelse, at det er den sorte befolkning, som vil få